

PLATFORM31
kennis en netwerk voor stad en regio

Ministerie van Economische Zaken

Vitale plattelandseconomie begint bij goede mkb-dienstverlening

Programma

10.30u Start en welkom

Joost van Hoorn (Platform31)

10.35u Introductie Actieagenda MKB-Dienstverlening

Silvie Hurkmans (Ministerie van EZ) en VNG (Maikel Gijzen)

10.45u De regionale aanpak in Deventer/Apeldoorn

Alfred Liefers (Ondernemershuis Deventer)

11.00u In gesprek in groepen

11.45u Wat werkt om de vitaliteit en veerkracht van de plattelandseconomie te versterken? Wat kun je doen?

Maikel Gijzen (VNG) en Joost van Hoorn (Platform31)

11.55u Wrap-up en afsluiting. Wat zijn rode draden? Welke behoefte is er om als P10-gemeenten vaker kennis en ervaringen uit te wisselen en te leren van elkaar? Hoe willen we dat organiseren?

Eric Caspers (P10) en Joost van Hoorn (Platform31)

Actieagenda mkb-dienstverlening 2024-2026

Silvie Hurkmans, EZK

Maikel Gijzen, VNG

Waarom een Actieagenda?

Mkb vormt 99% van de bedrijven en 71,4 % van de werkgelegenheid in Nederland.

Ondanks hun economische impact staan mkb'ers voor uitdagingen zoals klimaatverandering en veranderingen in de arbeidsmarkt.

Huidige dienstverlening sluit vaak niet goed aan op ondernemersbehoeften en is te complex en versplinterd.

2,31 miljoen
bedrijven in het MKB

- Zijn goed voor **60 %** van alle geld dat in Nederland wordt verdiend
- **70 %** van alle werknemers in Nederland verdient bij hen hun boterham
- Maar **15 %** investeert in de toekomstbestendigheid van hun producten
- **50 %** van hen verkeert volgens de Rabobank in de gevarenzone
- **80 %** van hen heeft minder dan 10 medewerkers en zien door de bomen het bos niet meer

Maar betere dienstverlening is noodzakelijk

Advies 'Dienstbare Dienstverlening' zomer 2022:
Veel gaat er goed, maar het moet beter om het peloton van mkb ondernemers te ondersteunen met de aanstaande transitie.

Actieagenda mkb dienstverlening ontwikkeld door kwartiermaker Rob Schouten in 2023 om de dienstverlening aan het brede mkb te verbeteren en het mkb toekomstbestendig te houden.

Nederlands Comité voor Ondernemerschap

Presentatie actieagenda MKB Dienstverlening

Doelen Actieagenda mkb-dienstverlening

Het streven is om 100.000 mkb-ondernemers te bereiken, te activeren en te ondersteunen bij het toekomstbestendig maken van hun bedrijf.

Om dit te bereiken zijn drie fundamentele omslagen nodig:

- **activering van de vraag**
- **vereenvoudiging van dienstverlening**
- **verbeterde samenwerking tussen stakeholders in de publieke dienstverlening.**

Doelen Actieagenda mkb-dienstverlening

Van:

Brede vraag

Breed aanbod

Ik wil mijn
bedrijf
verduurzamen

- 45 subsidies en regelingen
- 35 wetten en regels
- Veel informatie over regelingen

Naar:

**Specifieke
vraag**

**Vraaggericht
aanbod**

Ik wil het wagenpark van
mijn vervoers- bedrijf in
Deventer uitrusten met
waterstof motoren

- 3 subsidies
- 2 wetten
- Informatie over businesskansen

Uitgangspunten actieagenda

Focus op dienstverlening aan het brede mkb op transitie- thema's.

Ondernemers-communities om het mkb te activeren en vragen aan te scherpen: 'leadgeneratie voor publieke dienstverlening'.

Samenwerken, leren, verbeteren en opschalen. Stapsgewijs

komen tot vraaggerichte inrichting stelsel.

Herinrichting van bestaande middelen en structuren.

Zes kansen voor een vraaggestuurd stelsel van mkb-dienstverlening

Ondernemers
Gemeenschappen

Vraaggestuurde
ondersteuning

EZK stelsel-
verantwoordelijk

Uitvoerders
in hun kracht

Data als
fundament

Verhoog kwaliteit
regionale mkb-
ondersteuning

- **activering van de vraag**
- **vereenvoudiging van dienstverlening**
- **verbeterde samenwerking tussen stakeholders in de publieke dienstverlening.**

Zes Werkgroepen

1. Vraaggestuurd werken. Stimuleren vraagactivatie en articulatie in de regio en verbeteren regionale dienstverlening **b**
2. Klantreis Digitalisering. Op basis van klantreis wordt er gekeken naar het aanbod op gebied van digitalisering.
3. Regie op samenwerking publieke dienstverleners. Verbeteren van de publiek/private samenwerking in het Ecosysteem verbeteren. Zowel regionaal als landelijk.
4. Data. Data ter ondersteuning van de dienstverlening in de regio. Betere ontsluiting van de beschikbare data.
5. Kennisprogramma. Zorgen voor een lerende community
6. Communicatie. Ondersteuning van de programma communicatie en het kennisprogramma.

Actieagenda mkb-dienstverlening 2024-2026

De Actieagenda MKB-dienstverlening
is een samenwerking tussen:

Ministerie van Economische Zaken
Kamer van Koophandel
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen
Verenging Nederlandse Gemeenten
Interprovinciaal Overleg
VNO-NCW/MKB-Nederland
G40

MKB-dienstverlening Regio Stedendriehoek

Samenwerkingsverband P10

04 december 2024

KRACHTIG MKB
REGIO
STEDENDRIEHOEK

Apeldoorn

ondernemershuis
regio stedendriehoek

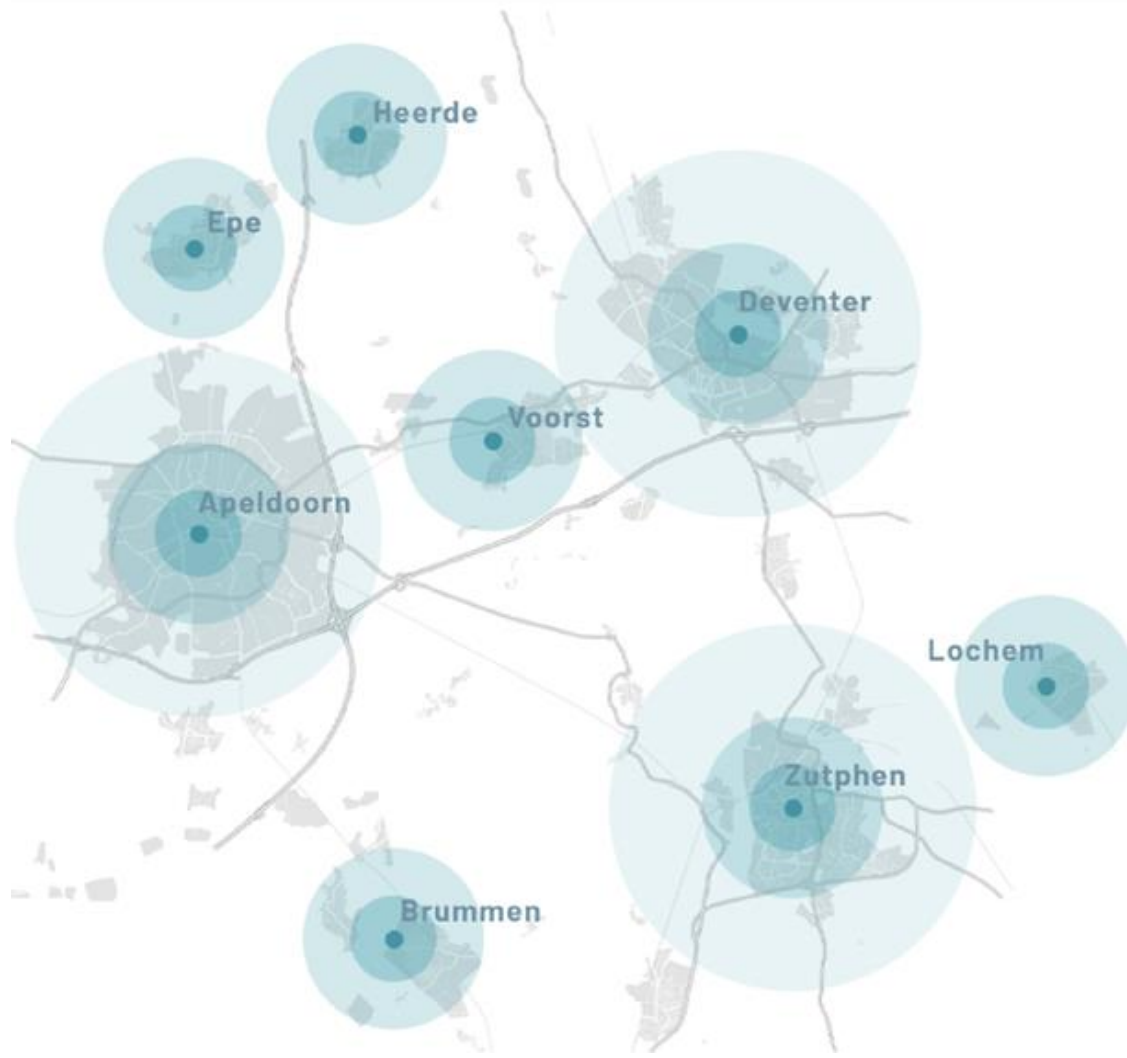

gemeente
Deventer

Regio
Stedendriehoek

Apeldoorn • Deventer • Zutphen

KRACHTIG MKB
REGIO
STEDENDRIEHOEK

Eric Nijhuis
Senior beleidsadviseur
Economie
Gemeente Deventer

Alfred Liefers
Directeur/ bestuurder Stichting
Ondernemershuis

KRACHTIG MKB
REGIO
STEDENDRIEHOEK

- Intro Ondernemershuis
- Krachtig MKB Regio Stedendriehoek
 - Vertrekpunt - staat van het mkb
 - Verder op ingeslagen weg
 - Aanpak activatie en verbinding dienstverlening
 - Eerste leerervaringen pilot
 - Stellingen

Projectplan

Regiodeal Krachtig MKB regio Stedendriehoek

2025-2028

21 november 2024

KRACHTIG MKB
REGIO
STEDENDRIEHOEK

KRACHTIG MKB
REGIO
STEDENDRIEHOEK

- Aanjagen van starters en ondernemersklimaat
- Ecosysteem voor startups en scale-ups
- Ondernemen in zwaar weer
- SDG House Stedendriehoek
- Informatievoorziening voor ondernemers
- Netwerkklocatie met onderwijs, bedrijfsleven en overheid

ondernemershuis
regio stedendriehoek

Brengt ondernemers
verder...

- **Ondernemersondersteuning op de transitie:**
 - Middenstructuur Provincie Overijssel;
 - Uitvoeringsagenda Regio Stedendriehoek;
 - Actieplan EZ 2024-2028 voor Deventer, Apeldoorn en Regio Stedendriehoek.

ondernemershuis
regio stedendriehoek

.....
Brengt ondernemers
verder...

*“We moeten het peloton van mkb-ondernemers
voorbereiden
op een duurzame en inclusieve economie”*

KRACHTIG MKB
REGIO
STEDENDRIEHOEK

Vertrekpunt

- Regio Stedendriehoek heeft 59.563 vestigingen met 243.318 banen (bron: KvK nov 2024/ LISA2023)
- Ruim 80% van de bedrijven heeft minder dan 10 medewerkers (microbedrijf)
- Circa 98% van de bedrijven heeft minder dan 50 medewerkers (kleinbedrijf)

- Circa 55% van de microbedrijven kan moeilijk meekomen in de transities
- Rabobank: 40% van de bedrijven heeft te weinig verandervermogen voor de transities (2023)
- Ca. 5.000 regelingen voor mkb-ers beschikbaar
- Constateringen advies “Dienstbare Dienstverlening” van Nederlands Comité voor Ondernemerschap:
 - Dienstverlening van overheden sluit onvoldoende aan op de vraag van ondernemers,
 - Groot en divers aanbod dat mkb-ondernemers door bomen het bos niet meer zien,
 - Mkb is de motor van complexe en noodzakelijke transities

Vertrekpunt – Pilot Actieagenda EZK 2024-2028

Doel van deze agenda: dienstverlening aan de individuele mkb'er verbeteren door kortetermijnacties en structurele versterking van ondernemersdienstverlening met focus op het peloton van het MKB.

- **Vraagactivatie bij ondernemers is noodzakelijk.**
- **De dienstverlening moet simpeler, dichtbij en intuïtief zijn.**
- **Publieke dienstverleners moeten gaan samenwerken als één overheid, tegengaan versplintering van de dienstverlening.**

Vertrekpunt – staat van het mkb

‘Winst mkb'ers onder druk, 'omzetstijging houdt inflatie niet bij’

In 2023 zagen veel mkb-bedrijven de winst voor derde jaar op rij afnemen. Bij 54% ging vorig jaar de winst achteruit, bij bijna 40% halveerde de winst zelfs. De omzetstijging is bij veel kleine mkb-bedrijven kleiner dan de inflatie, stelde SRA, een netwerkorganisatie van accountantskantoren, vast. (bron: SRA-BIZ)

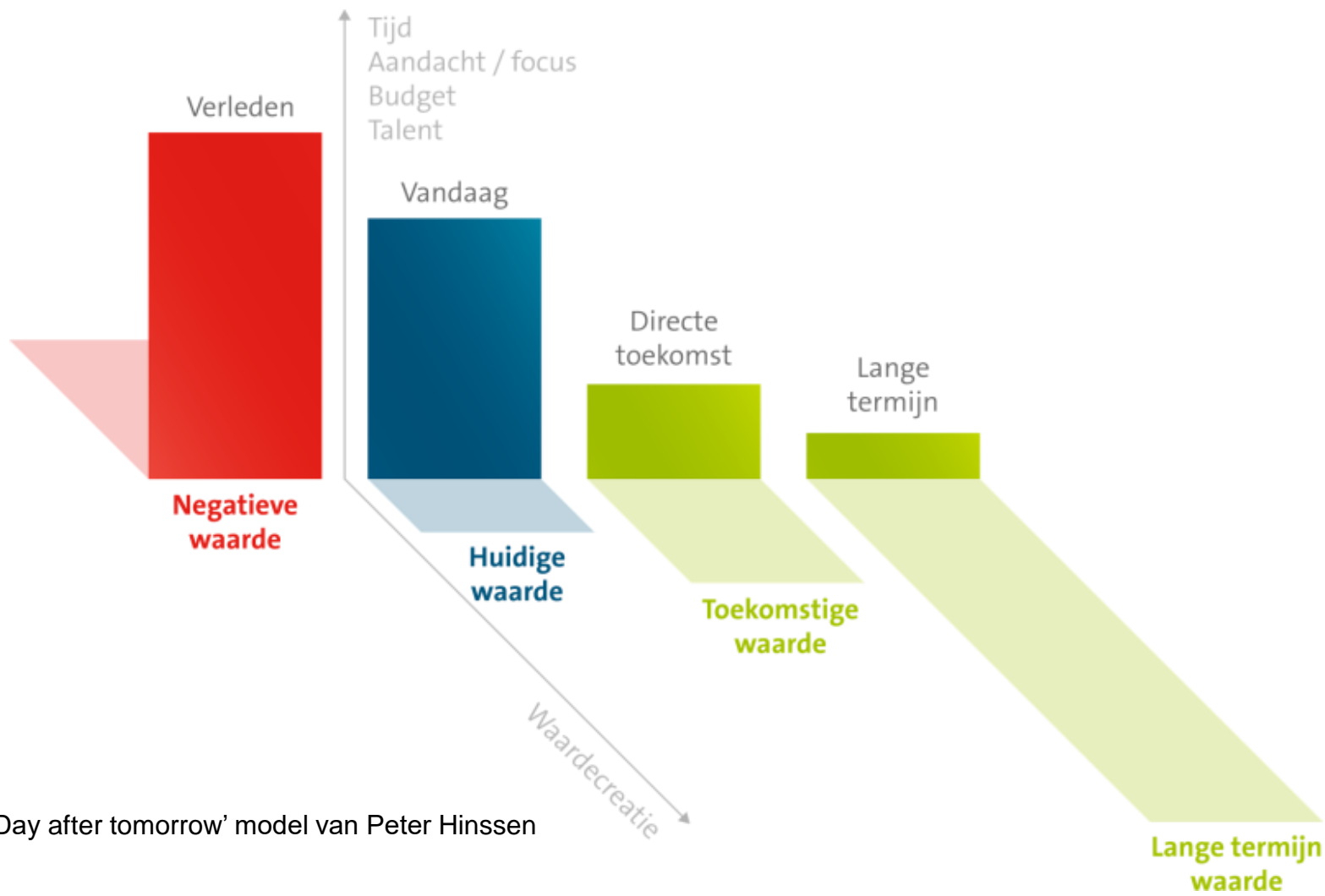
Vertrekpunt – staat van het mkb

‘Winst mkb'ers onder druk, 'omzetstijging houdt inflatie niet bij’

In 2023 zagen veel mkb-bedrijven de winst voor derde jaar op rij afnemen. Bij 54% ging vorig jaar de winst achteruit, bij bijna 40% halveerde de winst zelfs. De omzetstijging is bij veel kleine mkb-bedrijven kleiner dan de inflatie, stelde SRA, een netwerkorganisatie van accountantskantoren, vast. (bron: SRA-BIZ)

Minder winst = minder investeringsruimte = minder vernieuwing/ meedoen in transitie

'Day after tomorrow' model van Peter Hinssen

Ambitie Regio Stedendriehoek

- *schaalsprong om 8.000 ondernemers activeren, stimuleren en wendbaar maken, daarvan 4.000 daadwerkelijk **ondersteunen voor een aanpak op de transities én ondernemerschap**, door gebruik te maken van de kracht van de regio.*
- *Deventer, Apeldoorn en Regio Stedendriehoek werken samen in de pilot om het peloton van onze mkb-ondernemers te ondersteunen om de **kloof te overbruggen die is ontstaan tussen de mkb'er die een transitieopgave heeft en de publieke/private partijen die aanbod hebben ontwikkeld.***

Wij versterken de reeds ingeslagen weg

- We gaan daarbij uit van een proactieve en vraaggestuurde benadering van de ondernemers.
- We hanteren een werkwijze waarbij we inzetten op:
 - Samenhang brengen in de **actieve vraagactivatie** door het bezoeken en benaderen van ondernemers.
 - **Verbinden van de vraag** van de bedrijven naar beschikbare dienstverlening in de regio Stedendriehoek.
 - We creëren een **stelselverandering** door een gezamenlijke afstemming op de dienstverlening.
 - **Versterken** van de ondernemercommunities.
 - Beschikbare dienstverlening wordt **digitaal ontsloten** via het platform www.krachtigmkb.nl.
 - **Stimuleren** van de leercultuur in het mkb en het leven Lang ontwikkelen.

Wij versterken de reeds ingeslagen weg

- Leidende principes zijn:
 - Ondernemers helpen ondernemers.
 - Wat we adviseren kennen we.
 - We staan naast de ondernemer en lopen samen op.
 - We werken met een bewezen methode om de vraag goed op te halen (o.a. met een APK-gesprek).
 - We baseren onze aanpak op data.
 - We leveren meerwaarde door in de **haarvaten van onze economie** te zitten gericht op de mkb-ondernemers.

Startfase 0-3 jaar

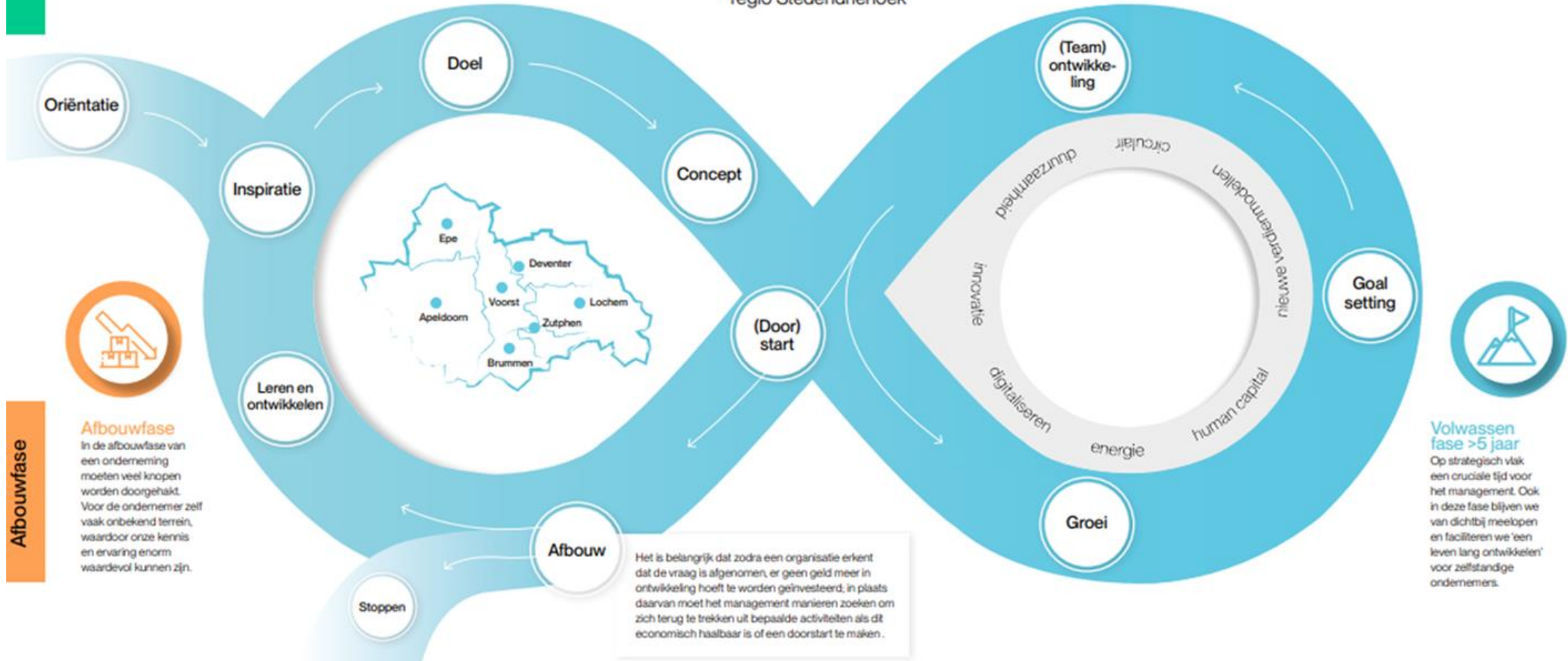
De startfase van een bedrijf kan er verschillend uitzien. In alle situaties vindt de startende MKB-ondernemer bij Ondernemershuis Deventer informatie, advies, tools én connecties.

Ondernemersachtbaan Stedendriehoek

Wij zijn er voor iedere MKB'er in de regio Stedendriehoek

Groefase 3-5 jaar

MKB-ondernemers die de fase van een scale up bereiken, bieden we advies en ondersteuning op maat. Van persoonlijke coaching tot effectieve trainingen én natuurlijk een waardevol netwerk.

Afbouwfase

In de afbouwfase van een onderneming moeten veel knopen worden doorgehakt. Voor de ondernemer zelf vaak onbekend terrein, waardoor onze kennis en ervaring enorm waardevol kunnen zijn.

Volwassen fase >5 jaar

Op strategisch vlak een cruciale tijd voor het management. Ook in deze fase blijven we van dichtbij meelopen en faciliteren we 'een leven lang ontwikkelen' voor zelfstandige ondernemers.

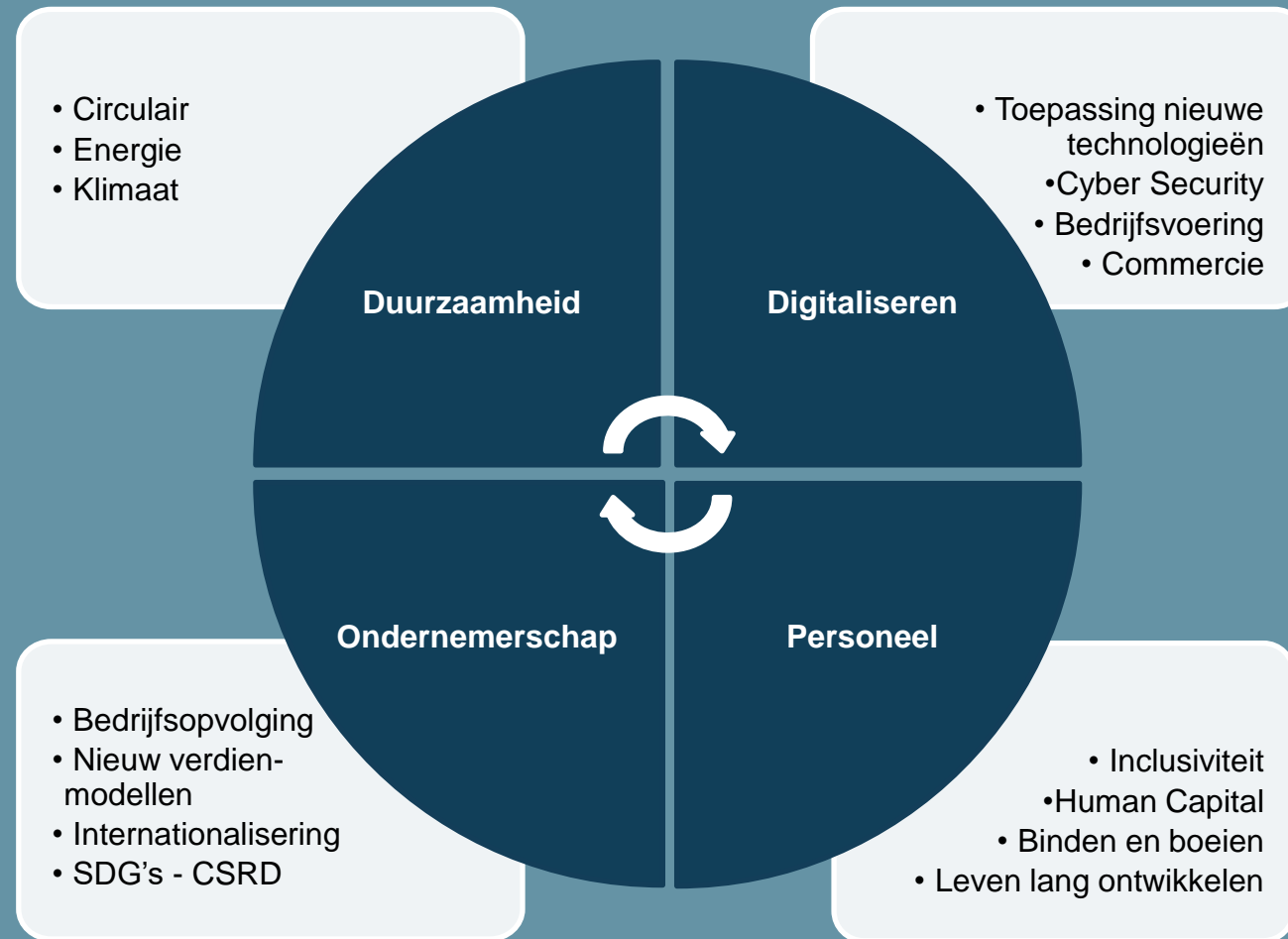
Het programma Krachtig MKB bestaat uit:

1. Aanpak voor vraagactivatie bij ondernemers.
2. Aanpak mkb-dienstverlening via ondernemersverenigingen
3. Aanpak vraagactivatie door gemeenten
4. Aanpak stelselwijziging mkb dienstverlening

KRACHTIG MKB
REGIO
STEDENDRIEHOEK

Op welke transitie/ thema's richten wij ons:

Aanpak voor de vraagactivatie

Eerste leerervaringen van 200 ondernemers:

- Meer dan 50% conversie van doorverwijzingen naar tweede lijnorganisaties.
- Gemiddelde waardering 8.
- Veel inzet nodig om bij ondernemers afspraak te krijgen.
 - **Groei door subsidie en begeleiding met export**
 - **Verbonden met andere ondernemers - nieuwe samenwerkingen**
 - **Cyberweerbaarheid** verbeterd
 - **Personeel** te kort
 - **Begeleiding bij opvolging** binnen familie
 - **Geholpen met financiële inzichten en kostenbeheersing**

Indicatie opschalen per gemeente 2024-2028

	Apeldoorn	Brummen	Deventer	Epe	Lochem	Voorst	Zutphen	Totaal
Totaal aantal vestigingen	15.320	1.890	10.040	3.080	3.700	2.540	4.710	41.280
ZZP-ers	11.000	1.360	6.900	2.130	2.640	1.720	3.460	29.200
MKB & groot- bedrijf	4.320	530	3.140	950	1.060	820	1.250	12.080
Doelgroep peloton (afgerond) persoonlijke benadering voor activering en stimulering	2.877	350	2.072	627	700	541	825	8.000
Doelgroep pilot 2024-2028 ondersteuning	1.439	175	1.036	314	350	271	413	4.000
2024	100		300					400
2025	400		300		100		150	950
2026	300		300	100	125		150	9975
2027	300	100	136	100	125	150	113	1.024
2028	339	75		114		121		649

Aanpak vraagactivatie door gemeenten

Constateringen

- Gemeenten zijn veelal aanbieders van lokale mkb-dienstverlening, kennen de lokale ondernemersverenigingen.
- Wat een gemeente precies doet in mkb-ondersteuning, verschilt sterk per gemeente.
- Niet alle gemeenten beschikken over voldoende massa of beschikken ze over ruim budget/capaciteit voor de ontwikkeling en uitvoering van beleid rondom mkb-dienstverlening om het lokale mkb door transities te helpen.
- Toch spelen gemeenten een belangrijke rol in het organiseren en ondersteunen van vraaggerichte mkb-dienstverlening en sterke lokale ondernemersverenigingen.

KRACHTIG MKB
REGIO
STEDENDRIEHOEK

Ambitie

In 2028 zijn minimaal 4.000 mkb-ondernemers klaar voor de toekomst en is er een duurzame ondernemersondersteuning gerealiseerd.

In gesprek in groepen

- 1. Hoe wordt in jouw gemeente gewerkt aan de vitaliteit en veerkracht van de lokale economie? Waar richt het economisch beleid van jouw gemeente zich op? Is er aandacht voor specifieke sectoren? Zo ja, hoe worden die ondersteund en/of gestimuleerd?**
- 2. Wat wordt er in jouw gemeente gedaan om de dienstverlening aan ondernemers te verbeteren? Wat gaat daarbij goed? Wat kan/moet daarbij nog beter?**
- 3. Hoe is de samenwerking met het (georganiseerd) bedrijfsleven in jouw gemeente? Tegen welke opgaven en uitdagingen loop je aan? Wat gaat goed, wat kan nog beter?**
- 4. Hoe verloopt de samenwerking met gemeenten in de regio? Hoe is de verhouding met de grote stad/centrumgemeente in de regio, met de provincie en met andere partijen actief op het versterken van de regionale economie en ondersteuning mkb? (Denk aan ROM, KvK, RVO.) Wat gaat goed, wat kan nog beter?**

Wat werkt om de vitaliteit en veerkracht van de plattelands- economie te versterken?

Maikel Gijzen – VNG

Joost van Hoorn – Platform31

Mkb als motor voor economische groei en werkgelegenheid

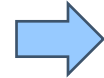
- 99% van de bedrijven is mkb
- Goed voor ruim 70% van onze werkgelegenheid
- Nederlands Comité voor Ondernemerschap waarschuwt al jaren: het verdienvermogen staat onder druk

Dienstverlening aan het mkb steeds meer in de belangstelling

2018

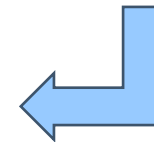
2021

2022

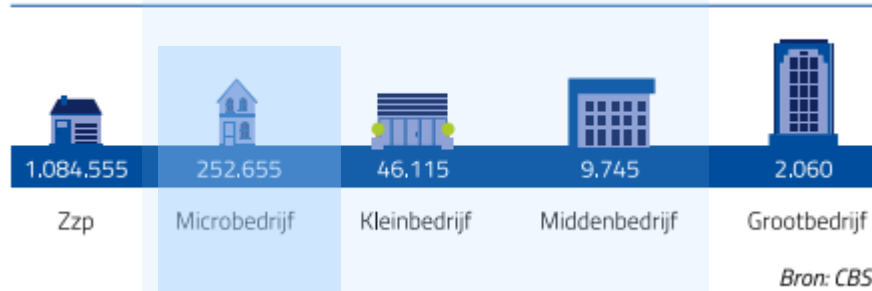
2024

2023

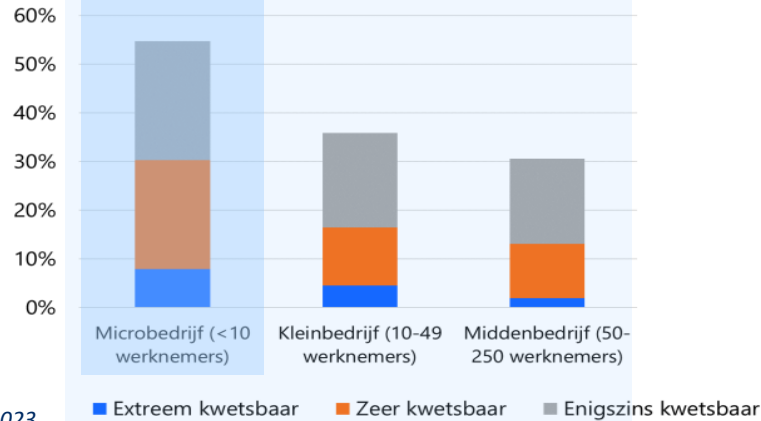
Kleinschalig mkb zeer kwetsbaar

Figuur 1.1: Aantal bedrijven. Periode: 4e kwartaal 2022.

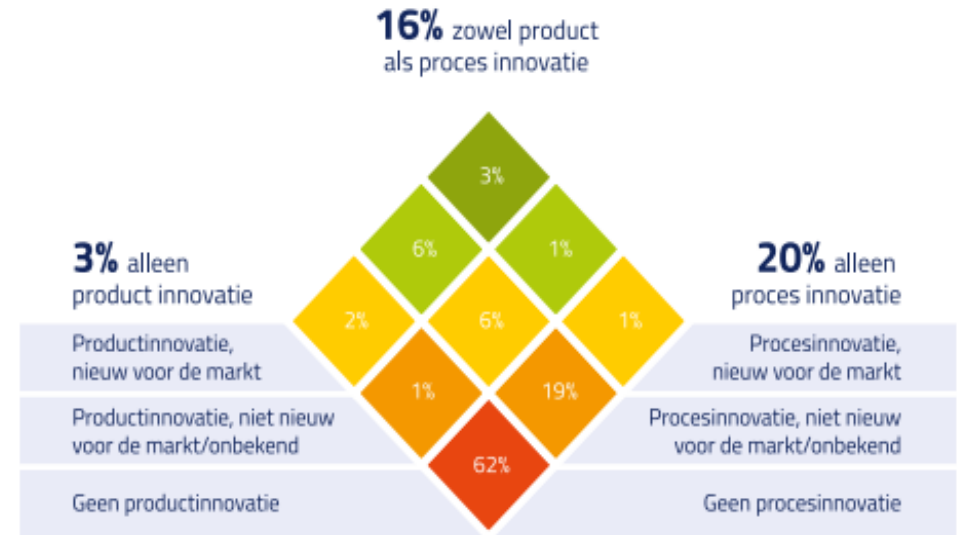

Figuur 6: Aandeel kwetsbare bedrijven het grootst onder het micro- en kleinbedrijf

Percentage bedrijven naar grootteklasse

Figuur 1.7: Innovatiediamant

Opgaven voor plattelandsgemeenten

- Afname van economische vitaliteit
 - Gevolgen voor brede welvaart?
- Demografie: vergrijzing en vertrek van talent vergoot personeelstekorten
- Ruimte voor bedrijven staat onder druk
- Bereikbaarheid: beperkte of geen goede verbindingen met OV
- Grotere afstand tot onderwijs en kennis
- Regionale samenwerking is een must

De uitdaging

1. Wie zijn de ondernemers in mijn stad/regio?
 2. Hoe kan ik hen bereiken en leren kennen?
 3. Wat zijn hun opgaven, uitdagingen, knelpunten, wensen en behoeften?
-
- Met welke ondersteuning kan ik hen vooruit helpen?
 - Wat is daarbij mijn eigen rol (als gemeente, provincie, brancheorganisatie etc.) en wat wordt door anderen opgepakt?
 - Hoe stemmen we die inzet zodanig op elkaar af dat het mkb optimaal wordt ondersteund?

Basis op orde

- Gemeente vaak eerste aanspreekpunt voor ondernemers
- De ondernemer centraal
- Team EZ als hoeder van het belang en perspectief van ondernemers
- Voldoende capaciteit en loopvermogen; uitvoeringskracht
- Kanalen voor ondernemers op orde; voorkomen lokettenjungle
- Van reactief naar proactief accountmanagement
- Benut en stimuleer het organiserend vermogen van ondernemers

Ondernemersdienstverlening: Lessen en inzichten

1. Focus vaak op innovatieve maakindustrie – onvoldoende oog voor brede mkb
2. Naar een actiegerichte aanpak, mét de ondernemer, van onderop
3. De ondernemer centraal (i.p.v. de doelen en belangen van de eigen organisatie)
4. Aansluiten op de taal en belevingswereld van de ondernemer
5. Ondersteuningsaanbod is versnipperd. Daardoor blijft potentie in het mkb onbenut
6. Behoefte om te leren van elkaar, i.p.v. zelf opnieuw het wiel uit te vinden
7. Opschalen van evidence based aanpakken
8. Ondersteuningsinfrastructuur is ondoorzichtig -> Actieagenda MKB Dienstverlening
9. Ontwikkeling ondernemersecosysteem is voor kennisinstellingen en ondernemersorganisaties vaak bijzaak
10. Triple helix samenwerking in de regio vergt leiderschap

Wat werkt?

1. Eropaf met maatwerk
2. Benut bestaande netwerken
3. Werk nauw samen met adviseurs, banken, branches en sectoren
4. Benut de kennis en expertise van (andere) ondernemers
5. Zorg voor capaciteit en vakbekwame professionals

Verder lezen

Dank

Maikel Gijzen
Projectleider
ondernemersdienstverlening
Maikel.gijzen@vng.nl

Joost van Hoorn
Opgavemanager Economie &
Bestaanszekerheid
Joost.vanhoorn@platform31.nl

Op de hoogte blijven van ontwikkelingen? Neem deel aan het Kennisnetwerk Regionale Economie via www.kennisnetwerkregionaleeconomie.nl

PLATFORM31
kennis en netwerk voor stad en regio

Ministerie van Economische Zaken

**Wrap-up en afsluiting. Wat zijn rode draden?
Welke behoefte is er om als P10-gemeenten
vaker kennis en ervaringen uit te wisselen en te
leren van elkaar? Hoe willen we dat organiseren?**

Eric Caspers (P10) & Joost van Hoorn (Platform31)